

Visions d'un col·lectiu

CERÀMICA CONTEMPORÀNIA

TEXT: M. ROSA Taulés • FOTOS: ARXIU ACC

A començaments del 2022, l'Associació de Ceramistes de Catalunya, va proposar a l'ajuntament de Vilanova i la Geltrú la realització d'una exposició col·lectiva de ceràmica contemporània. La proposta va ser molt ben rebuda i ens vàrem posar a treballar per fer-la possible. Es va poder veure a "La Sala", lloc d'exposicions d'art contemporani, del 23 de setembre al 6 de novembre, amb la participació de 47 ceramistes amb el resultat d'una gran diversitat d'obres que van agradar i sorprendre al públic visitant (780 persones).

La intenció de l'ACC en realitzar aquest tipus d'exposicions té un doble vessant:

Presentar el treball dels associats afavorint la relació entre ells i portar l'actualitat de la Ceràmica a llocs que comparteixen la idea que la realitat de la ceràmica actual encaixa perfectament amb el qualificatiu d'Art Contemporani, per d'aquesta manera obrir el camí perquè cada vegada siguin més els que així ho vegin, ens referim a galeries d'art, museus i altres institucions.

Hem pensat que podria ser interessant que ens parlessin de la nostra exposició persones no lligades orgànicament a l'ACC. Hem demanat a dos experts en art i interessats per l'evolució actual del que fins fa poc s'ha anomenat

arts decoratives. Són Francesc Puig Rovira i Isidre Roset Juan.

Francesc Puig Rovira, Vilanova i la Geltrú 1934- escriptor, professor i historiador, doctor enginyer industrial per la Universitat Politècnica de Catalunya. Ha treballat en els camps de l'ensenyament tècnic i de la gestió universitària. És autor de nombrosos llibres de temàtiques diverses, història, sociologia, científics, etc. però també d'art i específicament de ceràmica.

Isidre Roset Juan, És doctor en Història de l'Art per la U.B. Crític d'art, ha comisariat diverses exposicions, entre les quals algunes dels Museus de Sitges. Escriu en diferents publicacions d'art. ●

LA CERÀMICA D'ART NOTES SOBRE UN CONCEPTE CONSOLIDAT

TEXT: FRANCESC X. PUIG ROVIRA

La tardor del 2022 es va presentar al Centre d'Art La Sala de Vilanova i la Geltrú l'exposició "Visions d'un Col·lectiu. Ceràmica Contemporània" en la qual van participar 47 artistes, socis de l'Associació de Ceramistes de Catalunya.

Atesa la meua predisposició per la contemplació i l'estudi de la ceràmica i les arts aplicades en general, en visitar l'exposició, vaig poder observar amb atenció la varietat de les obres presentades i les tècniques emprades, i alhora, escoltar la seva presentació raonada, amb referència als diversos materials i tècniques emprats, fruit del coneixement que en tenia la persona que ho feia, Cristina Márquez, una de les comissaries de l'exposició.

La memòria em va portar a més de quaranta anys enrere, al 1978, en que vaig publicar un llibre escrit per encàrrec dels ceramistes Serra de Cornellà del Llobregat. En el seu taller hi treballaven Antoni Serra Abella (1905-1985), que estava jubilat des del 1975

però hi era present com si no ho estigués, i el seu fill Jordi Serra Moragas (1942).

Em vaig haver d'iniciar pels fonaments per anar avançant en el coneixement de diversos vessants del terme ceràmica, sobre materials bàsics i tècniques de tractament, entre utilitaris i estètics. Em fixaré principalment en els estètics.

La producció principal del taller a la dècada de 1930 s'havia centrat en l'elaboració de figures o bibelots fets en sèrie concebuts per a decoració domèstica. Més tard havien elaborat peces destinades a l'arquitectura i altres destinades a l'embelliment domèstic o de locals públics.

També hi havia gerros, plats o càntrics, de formes diverses, i figures d'animals, amb tipus i estils de decoració diferents, fetes en sèries curtes. I, alhora, peces úniques, concebudes com a obres d'art, de creació, d'autor i signades.

En aquest panorama era habitual raonar o qüestionar si es podia parlar de ceràmica

d'art, si la ceràmica es podia considerar un art aplicat. En les converses inicials, era una qüestió subjacent, que m'aconduí a parlar-ne amb altres professionals ceramistes. I, com a conseqüència, a tancar el llibre amb un capítol dedicat als ceramistes catalans d'aquesta especialitat o orientació.

Vaig descobrir que el primer en fer públic el concepte era Josep Llorens Artigas, inspirador de l'ensenyament de ceràmica des de 1914 a l'Escola Superior de Bells Oficis i promotor de la idea en altres entitats o fòrums. Llorens Artigas, a més de ceramista, de prestigi internacional, autor d'una obra abundant i ben elaborada, havia reflexionat i escrit molt sobre l'essència de la ceràmica, havia teoritzat. En paral·lel, com a creador de ceràmica, havia participat en manifestacions artístiques importants de tot el món.

Sempre quedava una nebulosa, no petita... Ara, d'aquesta afirmació no se'n pot dubtar... Les tècniques, les formes de treball, els centres i els mètodes com se'n pot aprendre s'han expansionat. I el dubte que pogués quedar, s'ha esvaït.

Aquesta és la impressió que he procurat exposar esquemàticament. ●

Participants:

Adrià Sentís · Carles Vives · Carme Collell
Carme Riu · Cristina Márquez · David Rosell · Eulàlia Oliver · Glòria Ferrer
Inés gonzalez de zarate · Joan Panisello
Jordi Marcet i Rosa Vila-Abadal
Josefina Miguel · Judit Casalprim
Judit Portell · Judith Pellicer
Laia Pascual · Laura Niubó
Manel Diestre · Margarida Geronès
Maria Ramis · Maria Rosa Taulés
Maria Teresa Capeta · Matilde Grau
Maya Kittí · Mercè Mir · Mercè Pla
Mercè Rius · Mercè Tiana · Mila Cristòbal
Montse Llanas · Montserrat Altet
Natàlia Ferré · Núria Gimbernat
Núria Soley · Penélope Vallejo
Pepe Royo · Ramon Fort · Raquel Navarro Ortega · RD odd · Rosa Cortiella
Roser Oter · Roser Tomàs Llambrich
Ruth Cepedano · Stefania Vara
Trudy Kunkeler · Xavier Bienvenido.

REVISIÓ CERÀMICA A LA SALA DE VILANOVA

TEXT: ISIDRE ROSET JUAN

La Sala Centre d'Art Contemporani a Vilanova i la Geltrú ha reunit la tardor de 2022 una quarantena de ceramistes que pertanyen a l'ACC (Associació de Ceramistes de Catalunya). L'exposició ha mostrat la diversitat de les tècniques de modelat i acabat amb el fang com a matèria primera. També els treballs d'esmalt a través de les seves respectives obres.

El món de la ceràmica ofereix múltiples possibilitats, més enllà de les purament utilitàries, com els plats i les olles de tota la vida. En aquesta ocasió hem pogut gaudir de treballs delicats, petites joies que semblaven fetes de paper o de mil fulls com si d'un pastís es tractés, i d'altres com d'aquell carbó ensucrat dels reis mags. Unes peces remetien a la figuració més realista. En destacava l'obra representant la figura d'una jove lectora, assegurada damunt una peanya. Es tracta d' *Arlet Taronja*, el color taronja conferia a la figura un aspecte sorprenent i atractiu. La seva mida també destacava entre el conjunt heterogeni de creacions ceràmiques exposades a la Sala, l'antic saló Marfil, espai de balls i trobada, recuperat i transformada en sala d'exposició d'art contemporani. La ceràmica ha entrat també en aquest àmbit que anomenem art contemporani.

Quan pensem en la ceràmica segurament ens venen a la memòria les gerres i les olles, les sitges, tornejades pacientment pels artesans hereus de la tradició ancestral. Tanmateix en aquesta mostra trobem elements que beuen d'aquests models antics

però el tractament tècnic i les textures busquen un diàleg contrastat i novell. La visió conjunta en remet a l'aforisme d'en Josep Vicenç Foix: "m'exalta el nou i m'enamora el vell". La plasticitat dels materials ceràmics, porcellanes, gresos, argiles, pastes refractàries, fangs, calques amb esmalts i engalbes combinen creant volums i conjunts de peces on els artistes descarreguen les més agosarades i boges idees convertides en formes, colors i textures. Algunes semblen flonjos pans de pagès, d'altres són fines i suaus com la seda, superfícies rugoses com crostes gratades o volums de corbes increïbles. La imaginació pren el poder però sempre sota el cànon de la simetria que crea l'harmonia que dicta la natura.

Les formes orgàniques són una de les fonts d'inspiració. Trobem meduses, roses, constel·lacions. Però també el treball dels humans, les textures de totxo, els ganivets formant cercle i tota la varietat d'abecedaris i canelons musicats. La geometria crea espais interiors, amagatalls on la llum es torna obscur redós. La dimensió és un altre recurs que engrandeix dos plats units com per una màgia d'aquella *Alicia al país de les meravelles*. Els colors metàl·lics uns amb reflexos i brillantors insospitats, fumats, oxidats, tota una gamma de qualitats que desperta el gust gourmet del visitant abstracte que descobreix les mil i una forma del fang modelat.

La ceràmica segueix conservant la màgica poció, el misteri del foc i la resistència d'un material fràgil i consistent alhora. La contradicció de l'esser humà feta gerra. ●